

Nationella folkhälsoenkäten 2011 – Hälsa på lika villkor. Nationella resultat

Tandhälsa

Här redovisas sammanfattade resultat för området tandhälsa. I undersökningen ingår 10 329 personer, 45 procent män och 55 procent kvinnor, från det nationella urvalet. Resultaten i sin helhet redovisas i Excel filer uppdelat efter kön, ålder, utbildning, sysselsättning, socioekonomi, ekonomisk situation, ursprung samt vistelsetid. Resultaten för studerande/praktiserande (sysselsättning) bör beaktas med försiktighet då gruppen består av både studerande och de som är i någon arbetsmarknadsåtgärd. Att gruppen är heterogen kan ge en stor variation av resultaten över tid. Resultaten är beräknade på det nationella urvalet och redovisas årsvis.

Dålig tandhälsa

Andelen kvinnor med dålig tandhälsa har sjunkit med två procentenheter från tio procent för år 2010 till åtta procent 2011. En liknande minskning skedde för män mellan åren 2006 och 2007. I övrigt finns inga skillnader mellan åren vare sig för män eller för kvinnor.

En större andel kvinnor i åldersgruppen 30-64 år angav en dålig tandhälsa jämfört med åldersgruppen 16-29 år och det var även vanligare bland kvinnor med kort utbildning.

Det var vanligare med dålig tandhälsa bland kvinnor som uppbar sjukpenning eller var arbetslösa i jämförelse med de som yrkesarbetade. För männen såg det ut på ett likartat sätt. Inga skillnader i dålig tandhälsa fanns utifrån socioekonomi vare sig för kvinnor eller för män. Det var betydligt vanligare att de med en ekonomiskt utsatt situation angav en dålig tandhälsa jämfört med de med ordnade ekonomiska förhållanden.

Kvinnor födda utanför Norden och män födda utanför Europa uppgav en dålig tandhälsa i större utsträckning än kvinnor respektive män födda i Sverige. När det gäller dålig tandhälsa och vistelsetid finns inga skillnader mellan grupperna vare sig bland kvinnor eller bland män.

Tand- eller sjukvård efter olycka

Det finns inga skillnader i att ha sökt tand- eller sjukvård efter en olycka mellan de uppmätta åren (2004 samt 2008-2011).

Det fanns inga skillnader mellan i andel som sökt tand- eller sjukvård efter olycka mellan åldersgrupperna. Det fanns inga skillnader i utbildningsnivå vare sig för kvinnor eller för män. Arbetslösa män och studerande/praktiserande kvinnor hade i större utsträckning sökt vård efter olycka än yrkesarbetande män respektive kvinnor. Det fanns inga skillnader i socioekonomi bland dem som sökt tand- eller sjukvård efter olycka. Kvinnor och män utan kontantmarginal samt män med låg inkomst hade i större utsträckning sökt vård efter olycka än de med kontantmarginal respektive hög inkomst.

Kvinnor och män födda utanför Europa hade i större utsträckning sökt tand- eller sjukvård efter olycka än kvinnor och män födda i Sverige.

Ej besökt tandläkare de senaste två åren

En högre andel män än kvinnor uppgav, genomgående under de uppmätta åren, att de inte hade besökt tandläkare de senaste två åren. Det fanns dock inga skillnader mellan 2011 och tidigare år.

En högre andel män och kvinnor i åldrarna 30-44 år hade inte besökt tandläkare de senaste två åren jämfört med dem åldrarna 65-84 år.

Det var vanligare bland kvinnor och män med kort utbildning, arbetslösa kvinnor och män samt bland kvinnor i arbetaryrken att inte ha besökt tandläkare de senaste två åren.

Det var genomgående betydligt vanligare bland ekonomiskt utsatta, både kvinnor och män, att inte besöka tandläkare jämfört med de med god ekonomi.

Att inte ha besökt tandläkare under de senaste två åren är betydligt vanligare bland kvinnor födda utanför Sverige i jämförelse med dem födda i Sverige. Bland män fanns liknande skillnader för män födda i Sverige i jämförelse med dem födda utanför Europa. När det gäller vistelsetid är andelen lägre för kvinnor som vistats i Sverige längre än 20 år, någon sådan skillnad fanns inte för männen.

Har inte besökt tandläkare trots behov

Andelen som har avstått att gå till tandläkaren trots behov är lägre 2011 i jämförelse med år 2006 och det finns inga skillnader mellan könen över tid.

Det var vanligare att avstå att söka tandläkarvård trots behov i åldrarna 16-64 år i jämförelse med den äldsta åldersgruppen.

Kvinnor och män med lång utbildning, de som yrkesarbetar samt tjänstemän på mellan eller hög nivå avstod i mindre utsträckning från att söka vård trots behov i jämförelse med de med kort utbildning, de arbetslösa eller med sjukpenning respektive arbetare och tjänstemän på låg nivå. Kvinnor och män med en ekonomisk utsatt situation avstod också i större utsträckning från att söka vård trots behov.

Kvinnor och män födda utanför Norden avstod i större utsträckning från att söka tandläkarvård trots behov i jämförelse med de födda i Sverige. När det gäller dålig tandhälsa och vistelsetid finns inga skillnader mellan grupperna vare sig bland kvinnor eller bland män.

Orsaker till att avstå från att gå till tandläkaren

Fler män än kvinnor (elva respektive nio procent) angav att besvären avtagit som orsak till att inte söka tandläkarvård. Likaså angav fler män än kvinnor att de inte hade tid eller angav annan orsak till att inte söka tandläkarvård. Främsta anledningen till att inte söka tandläkarvård är ekonomiska skäl där 65 procent av kvinnorna och 55 procent av männen angav det som orsak.